

ÅRSRAPPORT FRÅ PROGRAMSENSOR

Namn: Svein Gladsø

Programsensor ved

- Det humanistiske fakultet, Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE)
- Studieprogram: Bachelor og master i teatervitenskap

Oppnemnt for perioden: 01.01.2013 – 31.12.2016

Rapporten gjeld perioden: 2014

Bakgrunn for rapporten

Rapporten er nummer to i rekken i dette programsensor-regimet, og tar på samme måte som 2013-rapporten utgangspunkt i foreliggende programsensoravtale og de underliggende retningslinjene ved UIB. Sistnevnte er formulert i "Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudia", gjengitt i utdrag i tilsendt "Programsensormappe for Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen" (siste revisjon 25.03.2013). I følge avtalen skal arbeidet som programsensor i perioden omfatte følgende:

- Evaluering av studieprogramma si faglege oppbygging og samanhengen mellom bachelor og masternivå.
- Vurdering av den faglege kvaliteten på studieprogramma i høve til nasjonal og internasjonal standard. Her vert pensum, undervisningsform, forholdet mellom tilrettelagd undervisning og sjølvstudium, og dessutan eksamensformer vurdert.
- Evaluering av studieprogresjon/gjennomføring.
- Oppsyn med pågåande arbeid med å få program- og emneomtalane for teatervitenskap i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

I 2013-rapporten ble det lagt mest vekt på de to første punktene gjengitt ovenfor. En påpekte behovet for en gjennomgang av studiesidene (de manglet noe konsistens og tydelighet), og et behov for å holde et øye med «forholdet mellom arbeidsmengde, arbeidsmåter og uttelling i masteremnene». Et grunnlag for tydeliggjøring og klarere profilering ville kunne være en mer systematisk oppfølging av kvalifikasjonsrammeverket og dets kategorier. Videre kunne en ha ønsket seg noe høyere presisjon i emnerapportene.

Fagkoordinator for programmene kommenterte i sin rapport (på grunnlag av rapporten fra programsensor) at forholdet til kvalifikasjonsrammeverket allerede var tatt vare på i siste planrevisjon, og at en på behandlingstidspunktet mener å ha evalueringspraksiser som er i samsvar med retningslinjene på instituttet. En anser derfor ikke at det er behov for umiddelbare tiltak, noe programsensor slutter seg til.

Som oppsummering på 2013-rapporten pekte programsensor på fem aktuelle fokuspunkter for kommende evalueringer:

1. En gjennomgang av programmene med blick på formidling og markedsføring (herunder tydeliggjøring av læringsutbytte og faginnhold på fagets web-sider),
2. En gjennomgang av emneporteføljen med hensyn på samsvaret mellom ressurstilgang, emneomfang og arbeids- og evalueringsmåter.
3. Implementeringen av kvalifikasjonsrammeverket, som vil være et redskap i arbeidet med de to forrige punktene.
4. Styrking av rutine rundt emneevaluering.
5. Gjennomgang av frafall og gjennomstrømming, spesielt sett i forhold til programmenes tydelighet og progresjon og i lys av kvaliteter i det faglig-sosiale studiemiljøet.

I dialog med programkoordinator er det blitt lagt vekt på punkt 1, 3 og 4 ovenfor i årets rapportering, ikke minst for å «sjekke ut» forhold som ble påpekt i 2013-rapporten. Frafall (punkt 5) blir så vidt berørt når jeg omtaler studiepoengproduksjon nedenfor, og punkt 2 vil bli berørt under drøfting av emnerapportene for master til slutt i rapporten.

I tillegg til at programsensor har forholdt seg til revisjoner av planer, rapporter fra UIBs kvalitetsbase og web-tekster i dette arbeidet, er årets evaluering i siste instans gjennomført gjennom et møte med fagkoordinator Keld Hyldig og førstekonsulent/studiekonsulent Lise Kristiansen ved LLE i Bergen 18. juni 2015. Det hører med til evalueringshistorikken at programsensor ikke har greid å levere i henhold til frist, og nevnte møte var viktig for å sette (et forsinket) sluttstrek for 2014-evalueringen. Kontakten mellom programsensor og fagmiljøet i 2014 har ellers bestått i kontakt rundt vurderingsformen for et masteremne (TEAT311), hvor programsensor har gått god for muntlig eksamen uten bruk av ekstern sensor.

Før jeg beveger meg over i de tre nevnte fokusområdene, vil jeg gjøre en drøfting på grunnlag av tilgjengelig data rundt poengproduksjon og karaktergivning. Dette er forhold som en, etter programsensors mening, uansett bør ha et blick på i vurderinger av programmene. Videre vil jeg berøre arbeidslivskontakt, et tema som ble tatt opp i møtet mellom programsensor og fagkoordinator/studiekonsulent i juni.

Studiepoengproduksjon

I oppsummeringen av 2013-rapporten påpekte programsensor at programmene har hatt jevnt stigende studiepoengproduksjon siden 2008, men at en konstaterte en liten nedgang mellom 2012 og 2013 på bachelor. Det kunne derfor være viktig å se om programmene ved UIB tar ut sitt potensial, særlig sett i lys av utfasingen av teatervitenskap i Oslo. Med bruk av data fra DBH-basen vil jeg derfor se kort på studiepoeng-produksjonen over tre år.

Ifølge DBH-basen har nedgangen på bachelor fortsatt fra toppåret 2012 (26,3 60 sp-enheter) via 2013 (20,5) og til 2014, hvor produksjonen nå er på 16,8 60 sp-enheter. Programsensor kan ikke se at denne nedgangen har sammenheng med strukturelle forhold (programmet har samme omfang som tidligere), men fagmiljøet bør undersøke om en f.eks. har mistet studenter som tidligere har tatt teatervitenskapelige emner som frie emner. Det er heller ikke store endringer i antall studenter som er tilbudt plass mellom 2012 og 2014 (mellom 39 og 42), og heller ikke antall i søkere som har teatervitenskap som førsteprioritet ved Samordna Opptak (mellom 29 og 36 i samme periode). Ved 2015-opptaket ser det imidlertid ut til at antall førstevalg er nede på 26, og dette kan indikere mindre tilgang på nye bachelorstudenter, med mulige konsekvenser for rekruttering til master. Spesielt

nedgangen i studiepoengproduksjon i 2014 bør derfor bli gjenstand for en vurdering, og fagmiljøet burde etter programsensors vurdering gå nærmere inn i disse tallene for å vurdere årsaker.

På master ser en ikke tilsvarende nedgang i studiepoengproduksjon. Her er 2014 et foreløpig toppår (9,3 60 sp-enheter), men året er kanskje også noe atypisk ved at hele 7 studenter har levert masteroppgave (mot 2–4 i et normalår). Med de utslag hver innlevert masteroppgave vil ha, vil en måtte akseptere store variasjoner på master, men med den skisserte nedgangen i studiepoengproduksjonen på bachelor vil det være viktig å arbeide godt med masterstudiets attraktivitet.

Karaktergiving

En vurdering av karaktergiving vil kunne gi grunnlag for å si noe om forholdet mellom arbeids- og evalueringsmåter i emnene, dvs. fokuspunkt 2 ovenfor. Det er et par forhold som kan bemerkes når de gjelder programmene i teatervitenskap. På bachelor er det en del emner som skiller seg ut med stor andel A og B. Dette gjelder særlig emnene i eldre og moderne teaterhistorie. Sistnevnte har for eksempel mellom 30 og 40% A, og i 2014 80% A og B. Også den teoribaserte teorioppgaven har en svært stor andel B. Et fellestrekk for disse emnene er at de inneholder øvingsoppgaver og obligatorikk, dvs. de er emner med stor grad av oppfølging. I noe kontrast til disse finner vi de to emnene som omhandler dramaturgi, regi, skuespillerkunst, scenografi og teaterkritikk, der studentene tilbys mindre grad av oppfølging, og hvor karakterene også er klart samlet rundt C. Jevnt over ligger karakterfordelingen på bachelor noe skjevt i forhold til snittet på HF ved UIB, hvor andelen A/B/C er omtrent 12/25/30 %. Det *kan* være grunn til å se på om en bruker karakterkriteriene på samme måte på disse to gruppene av emner.

Noe av det samme bildet ser vi på master (men her er grunnlaget tynnere, og en skal være forsiktig med å utlede tendenser). Men andelen A er ganske høy både i 2012 og 2014 (ca 20%), og ellers er resultatene samlet rundt B (45% i 2014) og C (47% i 2013). Karakteren E brukes ikke i denne perioden, og D er gitt 4 ganger (av 43 eksamener) i perioden. Igjen *kan* det være på sin plass å vurdere bruken av karakterskalaen, men da bør en nok skille på karaktergiving på masteroppgaven og på emneeksamener; her er det tradisjonelt et skille. Da teatervitenskapens karaktergiving på masteroppgaver ble underlagt analyse i regi av karakterpaneler i 2011, var det ikke UIB, men UIO som stakk seg ut med mildere karaktersetting. UIB har ikke innført bruk av sensorveiledninger, og i en nylig høring av en utredning av sensurordninger i regi av UHR (2015), er det få av UIBs fakulteter som går inn for bruk av sensorveiledninger. Argumentet er dels ressursmessig, dels at en har ordninger som ivaretar kvalitetssikring av karaktersettingen, bl.a. bruken av programsensorer. Denne programsensor vil finne det rimelig om fagmiljøet drøfter karaktergiving som del av vurderingen av oppnåelse av læringsmål i emnene, og som del av en vurdering av forholdet mellom arbeidsmåter og vurderingsmåter/kriterier.

Arbeidslivskontakt

I møtet med fagkoordinator og studiekonsulent ble en mulig frafallsproblematikk berørt, nemlig en form for «lekkasje» til kulturlivet i løpet av studiet. På en side forteller dette om et studium som forbereder studentene til arbeidslivet, på den andre siden er dette en utfordring. Etter opplysning fra fagkoordinator er det et nytt førstesemesterstudium under utvikling med 10 sp fagspesifikk del. Det tør være viktig at forholdet til kultur- og arbeidslivet blir tematisert i et slikt fagspesifikt introduksjonsemne, ikke bare for å knytte kontakter til arbeidslivet gjennom møter og besøk, men også for å bevisstgjøre studentene (og avtagere av kompetansen) om verdien av fullførte studieløp. Forholdet til arbeidslivet ble også tatt opp av programsensor i forbindelse med funksjonen til programstyret, hvor det i utgangspunktet ikke sitter eksterne. Om dette var mulig, ville det, etter programsensors mening, kunne styrke evalueringsarbeidet og forholdet til arbeidslivet.

Formidling og markedsføring

Det er programsensors oppfatning at web-sidene til faget er blitt langt bedre, med gode og konsise beskrivelser av program og emner. Det er fortsatt en del å utsette på navigasjonsmulighetene, men dette handler åpenbart også om hvordan studiesidene er innlemmet i UIBs og HFs web-struktur i stort. Det er forvirrende at en står overfor ulike meny-varianter, og ikke alltid kommer tilbake til

utgangspunktet på en logisk måte. Noen ganger får en «bread-crumbs» som fungerer, noen ganger blir en avhengig av «back/forward» og noen ganger (innenfor programmet) får en tilbud om en fanestruktur. Det finnes også døde lenker og en del skrivefeil, og samme type informasjon (bl.a. yrkesmuligheter) finnes i ulike versjoner.

Implementering av kvalitetsrammeverket

Implementeringen av læringsmål i henhold til rammeverket har gitt emnene klarere profil. Skillet mellom kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse er godt utviklet, dog kan en del punkter under generell kompetanse sies å være fagspesifikke ferdigheter, og ikke ferdigheter med klar relevans ut over fagområdet.

Etter programsensors oppfatning foregår evaluering og oppfølging helt i samsvar med retningslinjene for kvalitetsarbeid slik de er beskrevet i UIBs føringer for kvalitetsarbeid, med de presiseringer som er gjort på fakultets- og instituttnivå når det gjelder rutiner og arbeidsdeling. Slik fagkoordinator beskriver evaluerings- og oppfølgingsarbeidet er dette betryggende, med tilstrekkelig lederstøtte og legitimitet. Det er godt skilt mellom studentevalueringer og emnesansvarlig sin egen vurdering, og det er skilt ut tiltakspunkter som gjør oppfølging mulig.

Emneevaluering

Etter UIBs regler skal ca 1/3 av emneporteføljen evalueres hvert år, slik at hele porteføljen evalueres i en 3-års syklus. Det må bemerkes at det for 2014 bare ligger to emnerapporter i kvalitetsbasen for teatervitenskap, hvorav den ene er for TEAT311 Seminarinnlegg..., den andre TEAT350 Masteroppgaven. Det er til gjengjeld gode og utradisjonelle valg, og ikke minst er det verdifullt å få evalueringer av masteroppgaven – inklusive veiledning. Evalueringen har åpenbart gitt momenter å arbeide videre med (valg av oppgave, regularitet/fleksibilitet), og spesielt rollen til prosjektbeskrivelsen som styrende for det videre arbeidet med oppgaven er en viktig påpeking. TEAT311 Seminarinnlegg... er et emne uten undervisning, og det er i seg selv en grunn til å få en evaluering av emnet. Emnesansvarlig er åpen på at ingen studenter svarte på evalueringsskjemaet, men gjør gode refleksjoner rundt plassering og integrering av emnet i forhold til studentenes eget opplegg og til øvrig undervisning.

Programsensor har ikke forutsetninger for å gjøre gode vurderinger av disse utfordringene uten nærmere dialog med fagmiljøet, men en legger merke til at emnet har de obligatoriske emnene TEAT301 og TEAT302 kun som anbefalte forkunnskapskrav. Det oppgitte læringsutbyttet for emnet kan kanskje sies å reelt forutsette disse emnene. Videre vil en student som tar det obligatoriske TEAT302 og dette TEAT311 få 30 sp i uttelling for to emner evaluert med bestått/ikke bestått. Programsensor kunne tenke seg å drøfte forholdet mellom obligatoriske og valgfrie emner, samt bruken av karakterskalaer og emneomfang/vektning med fagmiljøet, som et tema under fokusområde 2 nevnt ovenfor.

Med den forholdsvis svake deltakelsen i evalueringer, vil det også være naturlig å vurdere om en i større grad kan integrere evaluering i den regulære emneavviklingen (både knyttet til veiledning og undervisning).

Oppsummering og videre arbeid

Følgende vil da være programsensors invitasjon til fokuspunkter for 2015-rapporteringen:

- Fortsatt vurdering av programmenes profilering og formidling
- Bruken av karakterskalaen innenfor ulike emnetyper
- Analyser av rekruttering, frafall og gjennomføring
- Arbeid med evalueringsformer
- Masterstudiet – progresjon, arbeids- og evalueringsformer, omfang

Utvalg og konkretisering av disse punktene vil måtte skje i dialog med fagkoordinator.

Svein Gladsø
Programsensor